

- 8.45 – 9.30 Ontvangst en inschrijving met koffie en thee (*Souterrain*)
- 9.30 – 9.40 Opening (*Schouwburg, eerste verdieping*)-**
Dagvoorzitter – drs. Esther Kruitwagen, revalidatiearts ALS Centrum, UMC Utrecht
- 9.40 – 10.00 Erfelijkheidsadvisering en genetisch testen bij ALS-patiënten en familieleden**
Dr. Eva Brilstra, klinisch geneticus gespecialiseerd in ALS, UMC Utrecht
- 10.00 – 10.40 Alles wat u moet weten over gedeelde besluitvorming bij ALS**
Prof. dr. Ellen Smets, hoogleraar medische communicatie AMC
- Pitches*
- 10.40 – 10.45 Effecten van fysieke training bij ALS (resultaten FACTS-2-ALS studie)**
Drs. Annerieke van Groenestijn, revalidatiearts AMC en promovendus UMC Utrecht
- 10.45 – 10.50 ALS app voor zorg-op-maat**
Prof. dr. Anne Visser, revalidatiearts ALS Centrum, UMC Utrecht Hersencentrum
- 10.50 – 10.55 Risicofactoren in de omgeving voor ALS (PAN-studie)**
Dr. Susan Peters, epidemioloog, post doc ALS Centrum UMC Utrecht
- 10.55 – 11.00 Kracht door samenwerking**
Drs. Jan Kramer, ALS Patients Connected & Gorrit-Jan Blonk, Stichting ALS Nederland
- 11.00 – 11.30 *Pauze en informatiemarkt (New York, Souterrain)*
- 11.30 – 12.30 Workshopronde 1**
- 12.30– 13.30 *Lunch, posterpresentaties en informatiemarkt (New York, Souterrain)*
- 13.30- 14.30 Workshopronde 2**
- 14.30 – 15.00 *Pauze en informatiemarkt (New York, Souterrain)*
- 15.00 – 15.20 Chronische beademing bij ALS - hoe krijgen wij het beter?**
Prof. dr. Peter Wijkstra, longarts CTB Groningen
- 15.20 – 15.35 Multidisciplinaire Richtlijn ALS: ergotherapie, fysiotherapie en logopedie: een update**
Dr. Anita Beelen, projectleider Revisie multidisciplinaire ALS richtlijn, AMC
- 15.35 – 16.05 Ontwikkelingen in ALS onderzoek, richting precision medicine met project TryMe**
Prof. dr. Leonard van den Berg, neuroloog, coördinator ALS Centrum Nederland
- 16.05 – 16.55 Rondetafeldiscussie – Voorzitter: Drs. Erwin Baars, revalidatiearts Vogellanden**
Drs. Sotice Pieters, revalidatiearts Sophia, drs. Henk-Jan Westeneng, neuroloog io. UMCU,
Drs. Janneke Weikamp, logopedist Radboudumc, Yvonne Bastmeijer, fysiotherapeut ALS-
team Gouda, Martine Sotthewes, TVN-zorgt, Wim van der Poel, ALS Patients Connected
- 16.55 – 17.00 Afsluiting dagvoorzitter** 17.00 – 18.00 Borrel (*New York, Souterrain*)

11.30 – 12.30 Workshopronde 1

Nr	Titel	Doelgroep	Workshopleiders
1A	Prognostisch model ALS, voorspelling van individuele levensverwachting (Schouwburg, plenaire zaal)	Revalidatieartsen	Drs. Henk-Jan Westeneng, arts-onderzoeker, Prof. dr. Leonard van den Berg ALS Centrum UMC Utrecht
1B	Spirometrie: Uitvoering van FVC en PCF (Calluna)	Fysiotherapeuten Revalidatieartsen	Kim Holtmaat, verpleegkundig specialist, Drs. Tommy Bunte, onderzoeks-verpleegkundige, Drs. Japie Bakers, fysiotherapeut, ALS Centrum UMC Utrecht, Michiel Bieber, fysiotherapeut Sophia Revalidatie Den Haag
1C	Airstacken om longvolume te behouden (Bach 1)	Fysiotherapeuten Verpleegkundigen verzorgenden	Carine Roos, logopedist ALS Centrum, Marleen Oostra, Digna van Geest, Njinda Deurwaarder, CTB verpleegkundigen UMC Utrecht, Trees Spendel, fysiotherapeut Sophia Revalidatie Den Haag
1D	De beste thuiszorg bij ALS en optimale afstemming met het regionale ALS behandelteam (Studio 2)	Verpleegkundigen Verzorgenden Maatschappelijk werkers Revalidatieartsen	Martine Sotthewes & Marga Jeuken, ALS thuiszorgteam TVN-zorgt, Jessica ten Broek Pastoor– physician assistant Yolanda van den Elzen, Maaïke van Asperen, ergotherapeuten ALS behandelteam Radboudumc
1E	Ergotherapie richtlijn voor patiënten met ALS/PSMA/PLS; knelpuntenanalyse en wetenschappelijk bewijs (Bach 2)	Ergotherapeuten	Dr. Anita Beelen, senior onderzoeker, Dr. Huub Creemers, ergotherapeut en onderzoeker ALS Centrum AMC
1F	ECAS training, meting van cognitieve en gedragsmatige symptomen (Straus 1)	Psychologen	Dr. Carin Schröder, psycholoog en senior onderzoeker, Dr. Tanja Nijboer, neuropsycholoog & senior onderzoeker, Revalidatie UMC Utrecht, ALS Centrum Nederland
1G	'Als het in de familie zit: de impact van een erfelijke aanleg. Over de complexiteit van verschillende perspectieven en persoonlijke keuzes (Villa 1)	Maatschappelijk werkers, psychologen, revalidatieartsen	Nanny van den Boogaard - van der Put & Sanne Stehouwer, Maatschappelijk werker afdeling Medische Genetica UMC Utrecht
1H	Vraag en antwoordsessie aanvragen hulp, zorg & verpleging thuis en 24-uurs zorg (Bach 3)	Verpleegkundigen Maatschappelijk werkers, Verzorgenden	Ricardo Bronsgeest, belangenbehartiger Spierziekten Nederland
1J	Aanpassingen op maat bij hulpmiddelen, zoals communicatie apparatuur en omgevingsbediening (Bach 4)	Logopedisten Ergotherapeuten	Roy van Klooster, adaptatietechniek, De Hoogstraat Revalidatie

13.30 – 14.30 Workshopronde 2

Nr	Titel	Doelgroep	Workshopleiders
2A	Effecten van fysieke training bij ALS (resultaten Facts2ALS-studie) en uitleg over ademspiertraining (IMT) bij ALS (Schouwburg, plenaire zaal)	Fysiotherapeuten en revalidatieartsen	Drs. Annerieke van Groenestijn, revalidatiearts Drs. Japie Bakers, fysiotherapeut, afdeling revalidatiegeneeskunde UMC Utrecht
2B	Airstackten om longvolume te behouden (Bach 1)	Fysiotherapeuten, verpleegkundigen, verzorgenden en andere geïnteresseerden	Carine Roos, logopedist ALS Centrum, Marleen Oostr, Digna van Geest, Njinda Deurwaarder, CTB verpleegkundigen UMC Utrecht, Trees Spendel, fysiotherapeut Sophia Revalidatie Den Haag
2C	Meerwaarde van ALS-FRS in de klinimetrie van ALS behandelteams, een vragenlijst voor ziekteverloop ALS (Bach 4)	Revalidatieartsen en andere geïnteresseerden	Drs. Ruben van Eijk, arts-onderzoeker ALS Centrum UMC Utrecht Herma Veldsink, arts-ondersteuner Libra revalidatie Eindhoven
2D	Palliatieve zorg: Besluitvorming in de palliatieve fase (Bach 2)	Verpleegkundigen en verzorgenden, revalidatieartsen, paramedici,	Marjolein van Meggelen, adviseur palliatieve zorg IKNL en palliatieteam Midden Nederland
2E	Mantelzorgers: Hoe kunnen we hen ondersteunen? (Bach 3)	Maatschappelijk werkers, ergotherapeuten, psychologen en andere geïnteresseerden	Drs. Mia Willems, senior adviseur zorginnovatie, drs. Jessica de Wit, onderzoeker en promovendus, Nanda Helmus, maatschappelijk werker, UMC Utrecht Maida Robert en Mirjam Hoogland, mantelzorgmakelaars
2F	Speekselverlies en laryngospasmes bij patiënten met ALS (Studio 2)	Logopedisten, verpleegkundigen, verzorgenden en andere geïnteresseerden	Drs. Sandra Offeringa, logopedist en spraak- taalpatholoog, ALS Centrum AMC Drs. Janneke Weikamp, logopedist en spraak- taalpatholoog, RadboudUMC
2G	Vraag en antwoord sessie aanvragen hulpmiddelen WMO en Zorgverzekering (Straus 1)	Ergotherapeuten en andere geïnteresseerden	Ricardo Bronsgeest, belangenbehartiger Spierziekten Nederland, Bianca Weller, Stichting ALSopdeWeg!
2H	Sociale netwerkversterking, waaronder netwerkbijeenkomsten om de mantelzorg voor cliënten te versterken (Villa 1)	Maatschappelijk werkers	Ada de Gruijter, maatschappelijk werker & Jolanda Kanters, logopedist Revant Revalidatiecentrum Breda

Sponsors

Het ALS Congres 2017 is mogelijk dankzij:

